Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság
www.gyogyszeresztortenet.hu
2019. 10. 19.

A LÖCHERER CSALÁD ORVOSAINAK ÉS GYÓGYSZERÉSZEINEK ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

dr. Szmodits László

Az 1950-es évek első felében sokszor kerestük fel édesanyámmal a közelünkben lévő budapesti Üllői út és a Hőgyes Endre utca sarkán az egykori Angyal gyógyszertárat a páratlan szépségű cseresznyefa officinájával és intarziáival. Az egykori emlékek láttán, akkor még nem tudhattam, hogy gyógyszerész leszek és én dolgozom majd fel a neves Löcherer család és az Angyal gyógyszertár történetét. A gyógyszertár története már megjelent (1).

A Löcherer család régi felvidéki (ma Szlovákia) és budapesti család volt. Az egykori Gömör, Sáros és Zemplén megyében, valamint Budapesten éltek. A családban két Löcherer Tamás volt. A család egy része még ma is él Németországban. Az egyetemi dokumentumokban és a folyóiratokban mindig a Löcherer név szerepelt, de az 1960-ban elhunyt neves gyógyszerész gyászjelentésén már a Lőcherer név jelent meg. A tanulmányban a Löcherer nevet említjük meg.

I. Orvosok:

Dr. Löcherer Lőrinc

A Zemplén megyei Nagy-Tárkányban (ma Velky Tarany, Szlovákia) 1849. VIII. 9-én született. Anyja Bartos Szerafin volt. Fiatalon érdeklődött a természettudományok iránt. Az iskoláját elvégezve előbb Pesten, Bécsben, majd Prágában folytatta az egyetemi tanulmányait. A Budapesti Tudományegyetemen 1873-ban szerzett orvosdoktori oklevelet. Előbb a budapesti Sebészeti Klinikán működött. A Sátoraljaújhelyi Kórház orvosa volt 1874-től. Hamar elismerték a munkásságát, mert 1878-tól igazságügyi és törvényszéki orvos is lett, egyben járási orvos, 1893-től megyei tiszti-főorvos. A felesége Péchy Erzsébet volt. A jótékonysági tevékenységét elismerve 1910-ben a király a Ferenc József Rend lovagkeresztjével tüntette ki. Ebből az alkalomból 1910. X. 22–én Kincsesy Péter gyógyszerész, a sátoraljaújhelyi Üdvözítő gyógyszertár tulajdonosa, a Zemplén megyei Orvos-Gyógyszerész Egyesület alelnöke meleg szavakkal köszöntötte őt. 1917-től udvari tanácsosi, 1923-tól egészségügyi főtanácsosi címet viselt. Nyugdíjasan, 1933. VI. 14-én halt meg Sátoraljaújhelyen (2, 3, 4, 5, 6).

Dr. Löcherer Tamás senior

1856. V. 25-én született a Gömör megyei Pelsőcön (ma Plešivec, Szlovákia). Anyja neve Záborszky Kornélia. Rozsnyón végezte a gimnáziumot és ott tette le az érettségi vizsgát. A Budapesti Tudományegyetemen 1880-ban szerzett orvosdoktori oklevelet. Előbb Osgyánban (ma Ožďany, Szlovákia) volt körorvos, majd járásorvos. A Rimaszombati Kórház (ma Rimavská Sobota, Szlovákia) orvosa, majd 1884-től a haláláig igazgatója. Egyben vármegyei főorvos is volt. Dr. Schulek Vilmos (1843-1905) budapesti orvosprofesszor 1892-ben vezette be a szürkehályog (cataracta) új műtéti

gyógyítási módját. Löcherer dr. még ugyanabban az évben Schulek professzor eljárását alkalmazta a szürkehályog műtéteknél. 1892-1897 között 154 beteg közöl 141 beteg gyógyult meg. Így operálási sikere 91,55%-os volt. Dr. Löcherer Tamás már alkalmazta a kokaint, az akkor divatba jött helyi érzéstelenítőszert. Erről már 1887-ben cikket írt az Orvosi Hetilap Szemészet mellékletében. Először az 1888-ban életbe lépett II. Magyar Gyógyszerkönyvben volt hivatalos Cocainum hydrochloricum néven (7, 8, 9, 10). Löcherer dr. azonban megállapította, hogy ez nem a legideálisabb szer a hályogműtéteknél, mert a szem- lencse tágítása múlékony. De kiváló a szem sérüléseinek az ellátásakor, vagy idegen test eltávolítása esetén. A kokainról Kazay Endre is írt az 1900-ban megjelent Gyógyszerészi Lexicon 2. kötetében. Itt megemlítette a fenollal és mentollal készült összetett készítményt is, amelyet főleg a fülészetben alkalmaztak Solutio Bonain néven (7, 11).

Löcherer a kisvárosban nem tudott jelentős tudományos eredményt felmutatni, de a korát megelőzve többször hangoztatta a betegségek megelőzésének a fontosságát. Jelentős munkája volt a Borovszky Samu által szerkesztett, „Magyarország vármegyéi és városai" könyvsorozatban, 1903-ban megjelent Gömör és Kishont vármegye könyvben a „Gömör és Kishont közegészségügye" című tanulmánya. Ezért 1911-ben az uralkodó zábori előnévvel jutalmazta meg őt (12).

Az Orvosszövetség és a Gömör vármegyei Orvos- Gyógyszerész Egyesület elnöke volt. Több más társadalmi tisztséget is betöltött: a polgári leányiskola gondnoksága, a katolikus egyháztanács alelnöke, a városi múzeum-egyesület választmányi tagja volt. 1916. VI. 6-án halt meg Rimaszombaton (7, 13).

II. Gyógyszerészek:

Löcherer Gyula

1866. III. 30-án született Rimaszombaton, dr. Löcherer Tamás orvos öccse. A középiskolai tanulmányait a szülővárosában végezte. 1882-ben lépett a gyógyszerészi pályára. A Budapesti Tudományegyetemen 1889. III. 14-én szerzett gyógyszerészi oklevelet. Alkalmazotti ideje után 1892-ben megvásárolta a Sáros megyei Bártfa Arany Oroszlán gyógyszertárát. A felesége Jaczkó Julianna volt. 1894-ben a közeli Bártfa-fürdőn fiók-gyógyszertárat is nyitott. 1922-ben Magyarországra költözött és a soroksári Segítő Mária gyógyszertár tulajdonosa lett. A bártfai és a soroksári gyógyszertáraiban forgalmazta a „Löcherer cimexin" poloska-irtószerét. széles körben reklámozta az országban.

A Soroksár-Haraszti-Taksonyi takarékpénztár elnökeként elismert pénzügyi szakember volt. A helyi közéletben is jelenős munkát végzett. Fiát, Löcherer Tamás juniort a gyógyszerészi pályára nevelte. Innen ered a fia gazdasági-pénzügyi műveltsége.

A II. világháború után az idős kora ellenére vállalta még a gyógyszertár tulajdonlását, de már a kezelő Láng Péter gyógyszerész volt. Löcherer Gyula 1948. I. 18-án Soroksáron elhunyt (14 15, 16).

Löcherer Tamás junior

A Sáros vármegyei Bártfán (ma Bardejov, Szlovákia) született 1895. VIII. 1-én. Az elemi iskolát a szülőhelyén végezte. A középiskolai tanulmányait a Munkácsi Állami Főgimnáziumban, majd az eperjesi evangélikus jogakadémia gimnáziumában végezte. Itt tette le az érettségi vizsgát. Ekkor belépett apja bártfai Arany Oroszlán gyógyszertárába gyakornoknak. Közben az I. világháború idején katonai szolgálatot teljesített a 3. honvédezred kötelében. 1918-ban szerelt le.

Fiatalkori hobbija volt a bélyeggyűjtés. Számos cikke jelent filatéliai újságokban. „A világháború és a philatélia” című könyve 1921-ben került az érdeklődők kezébe.

A Budapesti Tudományegyetemen 1921. V. 14-én szerzett gyógyszerészi oklevelet. A pályáját apja bártfai Arany Oroszlán gyógyszertárában kezdte, majd 1922 második felében Budapestre költöztek az apjával. A budapesti Angyal gyógyszertár társtulajdonosa lett Reichard Jenő tulajdonos mellett. A gyógyszertár képei a 4. és 5. oldalon vannak.

A gyógyszertárban homeopátiás részleget alakított ki. Apja nagyon jól felkészítette őt a gyógyszerellátás gazdasági és pénzügyi vonatkozásaira. Hamar bekapcsolódott előbb a Budapesti Gyógyszerész Testület munkálataiba. 1925-től a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület választmányának póttagja lett (14, 17, 18).

A Certa Laboratóriumot az 1920-as évek közepén dr. Nagy Béla alapította a budapesti Belvárosi gyógyszertárban. Az üzem működése hamar kinőtte azt. Ezért Czukor Lászlóval, Kerpel Vilmossal és Löcherer Tamással részvénytársaságot hoztak létre. Dr. Nagy Béla hamar kilépett, Kerpel Vilmos pedig a fiára, Kerpel Pálra bízta az üzem vezetését. Később Quittner Mária lett az üzem vezetője. Az 1930-as évek második felében Czukor László és Kerpel Vilmos is kilépett a részvénytársaságból. Ettől kezdve Löcherer lett a részvények tulajdonosa. Így hozzájárult az injekciógyártás fejlesztéséhez (19 . Reichard Jenő 1928. májusában a budapesti Arany Szarvas gyógyszertár tulajdonosa lett. Ezt követően Löcherer Tamás vette át a fővárosi Angyal gyógyszertár tulajdonlását az 1950. évi államosításig (20). 1928-ban megnősült. A felesége Hladny Etelka volt, Hladny Géza zsolnai gyógyszerész lánya (21).

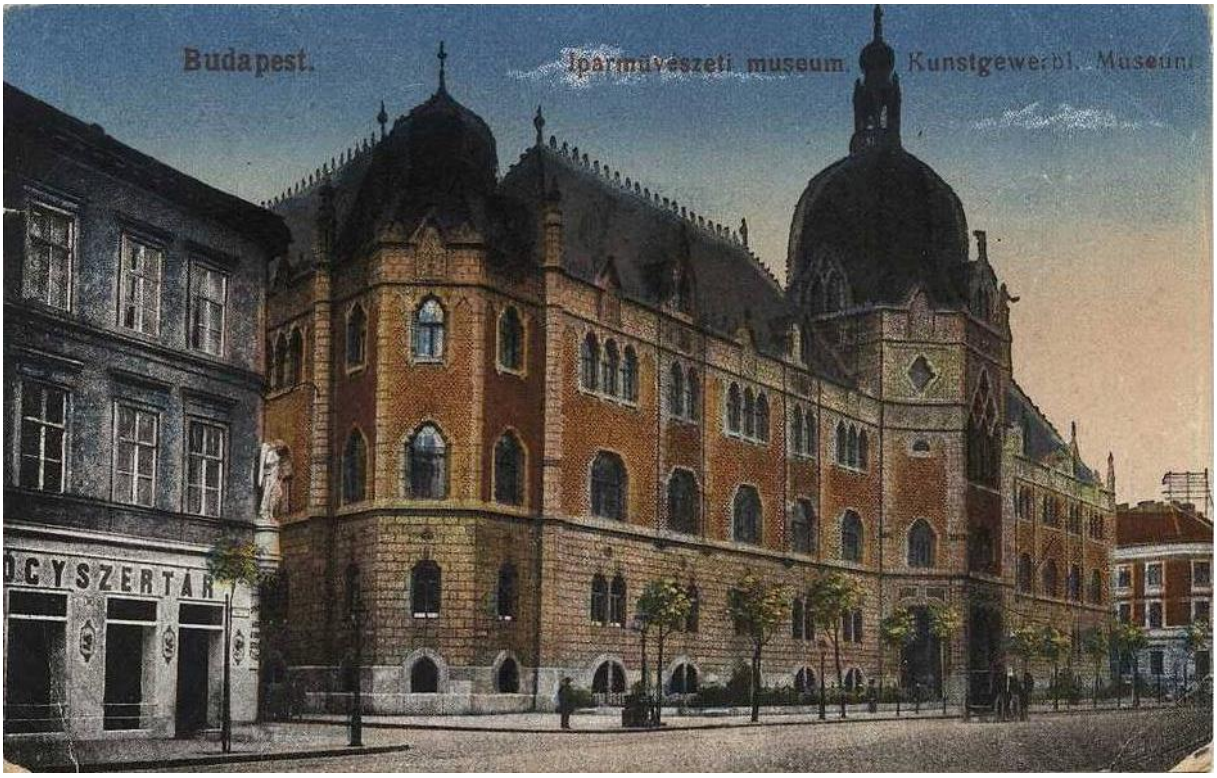

Az Angyal gyógyszertár és az Iparművészeti Múzeum épülete 1925 körül (IX., Üllői út 39.)

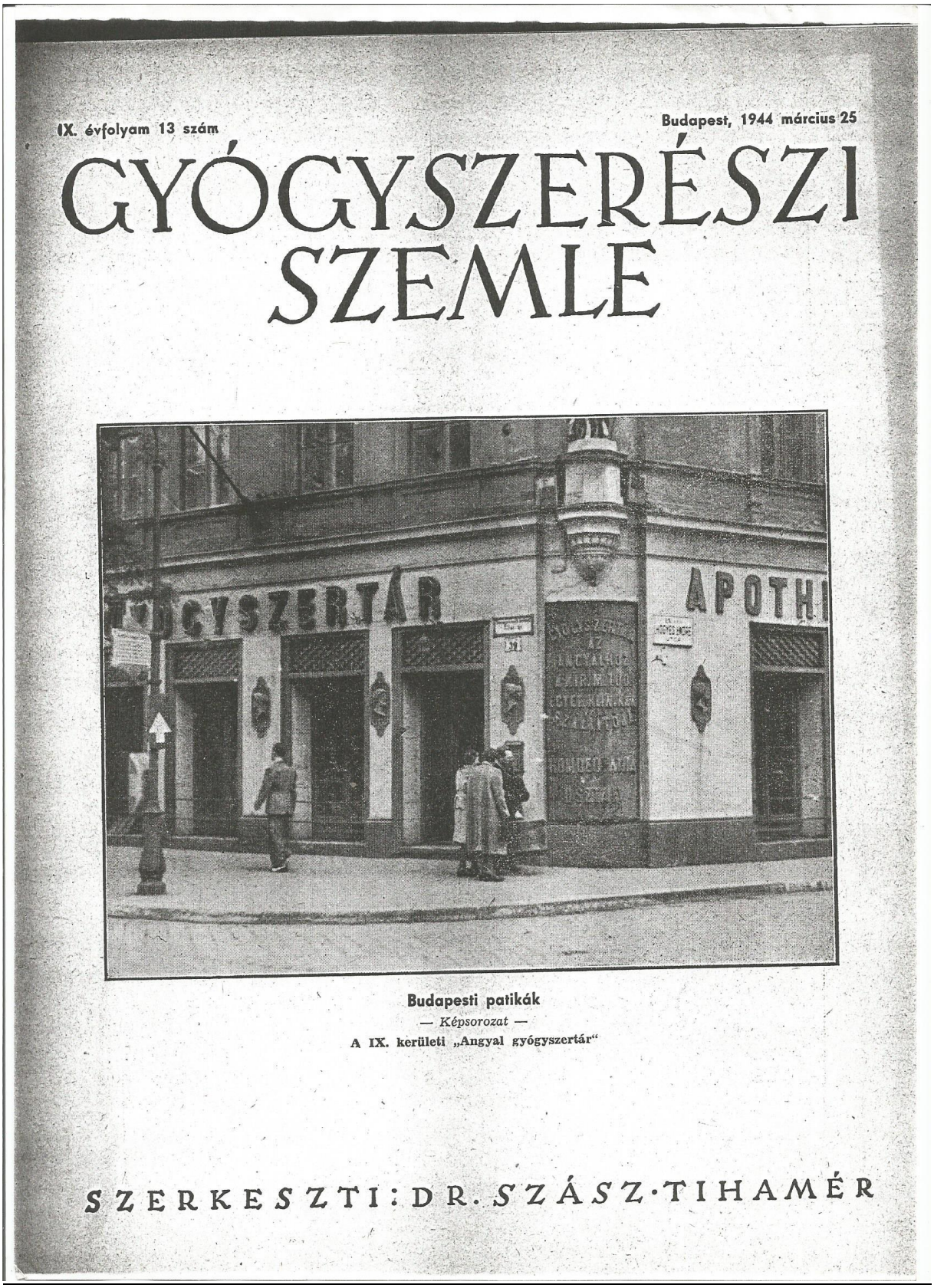

IX. évfolyam 13 szám

Budapest, 1944 március 25

GYÓGYSZERÉSZI SZEMLE

Budapesti patikák

— Képsorozat —

A IX. kerületi „Angyal gyógyszertár"

SZERKESZTI: DR. SZÁSZ-TIHAMÉR

Löcherer Tamás már abban az időben jelentős szakíró volt a gyógyszerészi szakmapolitikai és gazdasági témákban. Kezdetben, 1926-tól a Gyógyszerészi Hetilapban, később pedig a Gyógyszerészi Közlönyben jelentek meg közleményei. Napilapokba is írt cikkeket. Ekkor már a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület munkálataiban is részt vállalt.

1930-tól a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tagja lett (22). Az ebben évben megnyílt Gyógyszerészi Kaszinó háznagya lett. Ugyanebben az évben részt vett Stockholmban a Nemzetközi Gyógyszerész Szövetség (FIP) kongresszusán 23). Az utazását több ízben megszakította, így több múzeumot megtekintett. 1932-ben jelent meg erről a könyve „Egy utazás emlékei" címen (24).

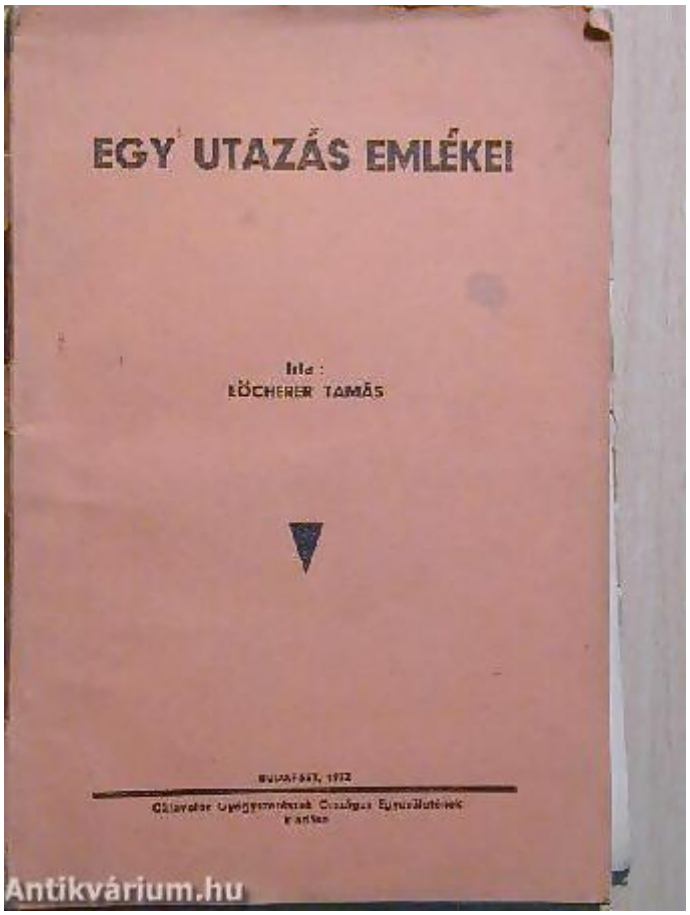

1931-ben egy vitába keveredett Bársony Elemérrel, „A magyarországi gyógyszerészet története" könyv egyik írójával. Ezért párbajba kényszerült. Dr. Dobson Szabolcs ismertette ennek a részleteit (25). 1933-ban felismerte, hogy a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület számos nehézséggel küszködött, ezért az Egyesületen belül egy „reformpártot" hozott létre. Fáradságos és küzdelmes munkával elérte, hogy az Egyesület nyereségessé vált és nem kellett megválnia az ingatlanjaitól (26).

1933-ban részt vett a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók 41. budapesti vándorgyűlésén. Az előadásának címe ez volt: Mennyiben befolyásolja a gyógyszertárak gazdasági helyzete a gyógyszerészek természettudományos munkálkodását (27).

1934-ben a szakmai érdemei elismeréséül megválasztották a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület alelnökévé (28). A Gyógyszerészi Évkönyv 1935. kötetében megjelent Nagy Dezső Bálinttal megjelent egy tanulmánya „A gyógyszertári alkalmazottak jogviszonyai" címmel. Ez alapvető munkaügyi rendelkezéseket tartalmazott (29).

1935 tavaszán a Gyógyszerészi Jóléti Alap (GYÓJA) intézőbizottságába jelölték (30). 1935 augusztusában nagyobb magyar küldöttség vett részt a 12. Brüsszeli Nemzetközi Gyógyszerész Kongresszuson. A küldöttség tagjai voltak: dr. Mozsonyi Sándor egyetemi tanár, dr. Augustin Béla, dr. Horváth Jenő, Koritsánszky Ottó, Löcherer Tamás és dr. Schulek Elemér. Löcherer Tamás a magyarországi gyógyszerészi viszonyokról adott elő (31).

1938-tól Koritsánkszy Ottóval együtt szerkesztették a Gyógyszerészi Közlönyt 1944 április végéig (32). Ebben az évben a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület és a Budapesti Gyógyszerész Testület a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal együtt, a budapesti és Budapest-környéki gyógyszerészek részére 200 órás továbbképzést szervezett. Löcherer Tamás „A gyógyszerészek adóügyei" címmel adott elő (33).

Dr. Tauffer Gábor 1941-ben lemondott az Egyesület elnöki tisztéről, akkor Löcherert ajánlották először elnöknek és dr. Várady Lászlót társelnöknek. Azonban Ő ezt elhárította. Helyette dr. Váradi László lett az új elnök. Löcherer ekkor lemondott alelnöki tisztségéről. Az új alelnök Wolff Lajos, Löcherer pedig a Budapesti Gyógyszerész Testület ellenőre lett (34).

1944. V. 1-től megszűntek a gyógyszerészi szaklapok. 1944. VII. 1-től azonban újra megjelenhetett az „Egyesített Gyógyszerészi Lapok" Löcherer Tamás, dr. Szász Tihamér és Wolff Lajos szerkesztésében (35). Ennek az utolsó száma 1944. XII. 2-i dátummal jelent meg. Gazdasági okok miatt legközelebb csak 1946 októberében jelenhetett meg először „A Gyógyszerész" szaklap.

1944 végén, 1945 elején a II. világháború bombatámadásai során a budapesti Angyal gyógyszertár épülete súlyosan megsérült. Ezért a patikaház kétemeletes épületét le kellett bontani. A földszinti helyreállítás után csak néhány hónap múlva tudta újra ellátni a betegeket a gyógyszertár.

1945 után a korábban elért szakmai vívmányok egy része megsemmisült. A súlyos veszteségekkel csak nagyon lassan tért magához a magyar gyógyszerészet. Löcherer Tamás szerencsésen túlélte a háború borzalmait és újra lelkesen bevetette magát a munkába.

Nagyon korán, 1945. nyarán két tárgyalás után megtörtént a szakmai igazolása. Itt kiemelték a zsidók érdekében tett több erőfeszítését (Magos Gergely személyes információja).

Mivel már jól ismerték a tevékenységét, ezért a Pázmány Péter Tudományegyetem Orvostudományi Karának rendkívüli, 24. tanácsülésén, 1946. VII. 9-én felkérték őt a IV. éves gyógyszerészhallgatók 2. félévében a „Gyógyszerészi kereskedelmi ismeretek" tárgy előadására. A Bölcsésztudományi Kar 1946. IX. 9-én tartott tanácsülésén felkérték a gyógyszerész-hallgatóknak a „Bevezetés a gyógyszerészi hivatásba" című tárgy előadására is (36, 37).

Megválasztották őt a Budapesti Gyógyszerész Testület elnökévé, majd az Országos Gyógyszerész Egyesület társelnökévé is Szele Béla társaságában. Az elnöki tisztséget Budanovits Tibor töltötte be. 1947 augusztusában, a Zürichben tartott Nemzetközi Gyógyszerész Kongresszuson népes magyar delegáció vett részt: dr. Schulek Elemér egyetemi tanár, Budanovits Tibor, az Országos Gyógyszerész Egyesület elnöke, Löcherer Tamás, a Budapesti Gyógyszerész Testület elnöke és Faragó Sándor ügyvezető igazgató. Schulek professzor a gyógyszerellenőrzésről tartott előadást és javaslatot terjesztett elő. Ezt a kongresszus elfogadta (38).

1948. IV. 2-án a Gyógyszerész Napon előadást tartott a „Gyógyszertárak árusítási köréből" címmel. Az előadást kivonatosan ismertette „A Gyógyszerész" szaklap (39).

1948 májusában közgyűlést tartott a Budapesti Gyógyszerész Testület. Erről „Egyetlen tulajdonosi érdekeltség" címen számolt be a szaklap. A közgyűlés határozata az volt, hogy a Budapesti Gyógyszerész Testület csatlakozni kívánt az Országos Gyógyszerész Egyesülethez. „A csatlakozás módjának a tisztázása az Országos Gyógyszerész Egyesület és a Budapesti Gyógyszerész Testület ezzel megbízott kiküldöttjeinek a megbeszélése alapján történik". A beolvadást 1948. XI. 20-án hagyta jóvá a belügyminiszter (40, 41).

1950. VII. 28-án a budapesti Angyal gyógyszertárat államosították, akkor a 910. számot vette fel. Nem maradt fenn az államosított budapesti gyógyszertárak vezetőinek első névsora, így nem tudjuk, hogy Löcherer Tamás milyen minőségben dolgozhatott még az államosítás után néhány évig egykori gyógyszertárában.

Az 1956-os forradalomban nagyon súlyos veszteségeket szenvedett el a budapesti Ferenc körút 46. az Üllői út 39-41. külső része és a Hőgyes Endre utca 17. szám alatti épületek tömbje. A Hőgyes Endre utca sarkán lévő gyógyszertár is megsérült. A romhalmaz maradványait lebontották. Itt épült fel 1961-ben a Lottóház, ahol egy modern és korszerű gyógyszertár nyílt meg. Ma Hőgyes Endre gyógyszertár néven működik. Az egykori Angyal gyógyszertár fennmaradt officináját restaurálták és kiállították a Szabolcs-Szatmár megyei Nagykállóban, a Korányi Emlékházban. Ma a Művelődési Házban látható. Még az Egyetemi Gyógyszertár megnyitása előtt ez a gyógyszertár látta el a neves orvosprofesszor, dr. Korányi Frigyes klinikáját (42).

Löcherer Tamás az ember

Az egész életében hivatásnak tekintette a gyógyszerészetet és mindig a gyógyszerészet előbbre viteléért munkálkodott. Nagyon jól felkészült, éles eszű, rendkívül aktív és mindig segítőkész volt. A budapesti Angyal gyógyszertár tulajdonosaként „*angyali gyógyszerésznek*" tartották. Mind a megjelenéseiben, mind a fellépéseiben is igazi diplomata volt. Kétlaki életet élt, éppúgy fáradhatatlanul helyt állt a gyógyszertárában, valamint a Budapesti Gyógyszerész Testület és az Országos Gyógyszerész Egyesület irodáiban. Képes volt áldozatot is hozni, ha erre szükség volt. A közvetlen munkatársai „Tominak" szólították. A kiváló tehetsége és nagy műveltsége révén még a vitás kérdéseket bámulatos ügyességgel

magyarázta meg. Az időnkénti feszült helyzetekben olykor humorral is fűszerezte a mondanivalóját. Mindig távol tartotta magát a szélsőségektől és a napi politikától. Ezért írták le róla: elengedhetetlen kellék, hogy Löcherer Tamás teremtsen tabula rasa-t. Kiváló szakmapolitikusként nagyon jól ismerte a gyógyszerészet gazdasági és pénzügyi részét. Mint szakírónak, nagyon tehetséges pennája volt. Így mindazokkal a kellékekkel rendelkezett, amelyek a szakmai közvélemény helyes tájékoztatásánál nélkülözhetetlenek. Jól tűrte a kritikus megjegyzéseket. Az egyik írásában nagyon találóan fogalmazta meg az alábbi sorokat, amelyek nagyon jellemzőek voltak a munkásságára:
„Legyen az egész szakma egységes, hiszen a fennálló ellentétek csak látszólagosak, és számos olyan kérdésünk van, amelyeknek együttes erővel történő elintézése mindig közös ügy”.

Utolsó évei és halála

Löcherer Tamás neve 1950 után már nem szerepelt többet a gyógyszerészi szaklapok hasábjain. A kora miatt nyugdíjba vonult. Az utolsó közlés 1960. februárjában jelent meg a Gyógyszerészetben: Löcherer Tamás, az életének a 65. évében 1960 januárjában elhunyt (43). A gyászjelentés (következő oldalon) 1960. I. 6-ra teszi az elhunytának az idejét. Az Új Magyar Életrajzi Lexikonban hibásan 1960. I. 10. szerepel. A budapesti Farkasréti temetői sírját már felszámolták. Az 1978-ban újra megalakult Magyar Gyógyszerészet Panteon Bizottsága már javaslatot tett Löcherer Tamás felvételére a Panteonba (44).

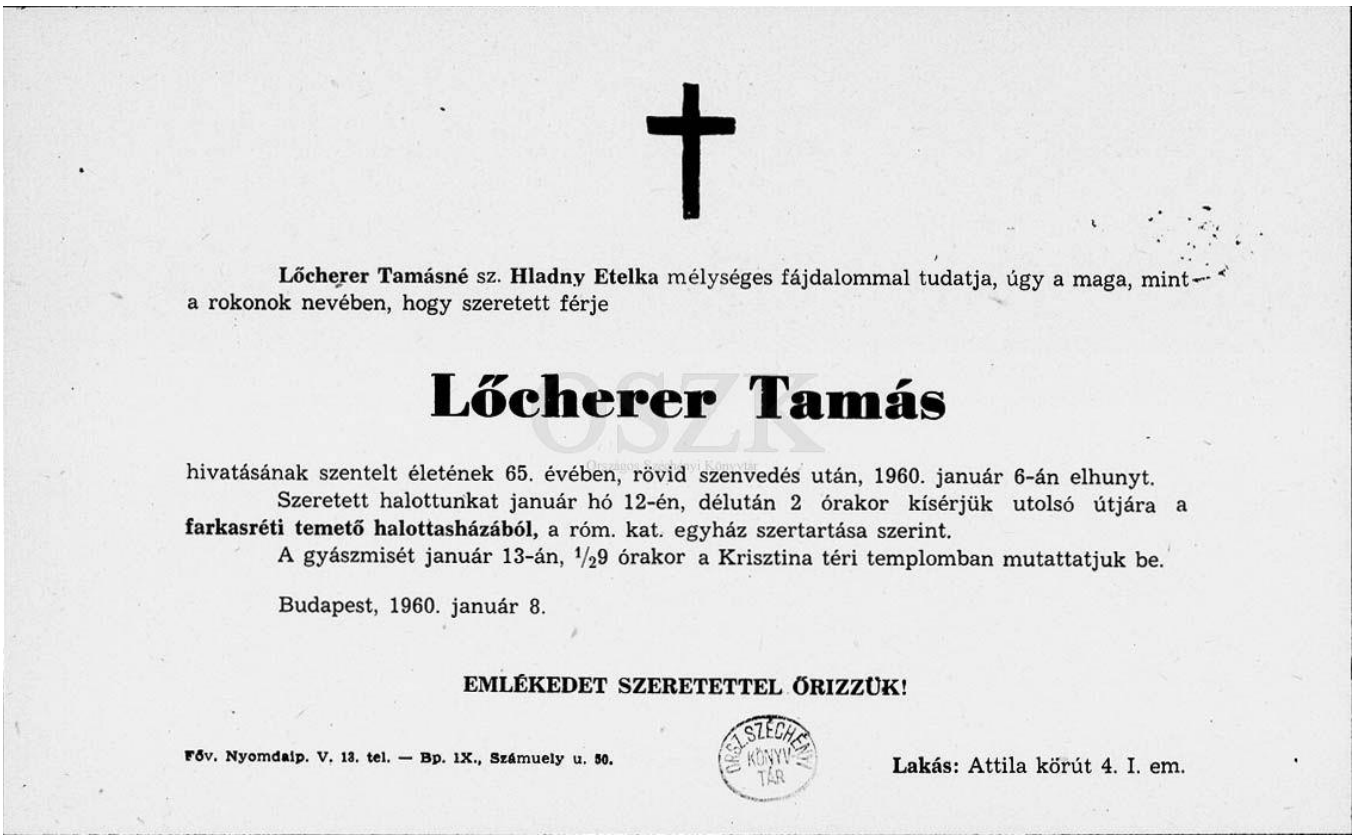

†

Lőcherer Tamásné sz. **Hladny Etelka** mélységes fájdalommal tudatja, úgy a maga, mint a rokonok nevében, hogy szeretett férje

Lőcherer Tamás

hivatásának szentelt életének 65. évében, rövid szenvedés után, 1960. január 6-án elhunyt.

Szeretett halottunkat január hó 12-én, délután 2 órakor kísérjük utolsó útjára a **farkasréti temető halottasházából,** a róm. kat. egyház szertartása szerint.

A gyászmisét január 13-án, 1/2 9 órakor a Krisztina téri templomban mutattatjuk be.

Budapest, 1960. január 8.

EMLÉKEDET SZERETETTEL ŐRIZZÜK!

Fővárosi Nyomdaip. V. 13. tel. — Bp. IX., Számuely u. 50.

OSZK SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

Lakás: Attila körút 4. I. em.

Záró gondolatok

Budapesten, az Üllői út és Ferenc körút sarok közelében működött az 1847-ben alapított, első ferencvárosi patika, az Angyal gyógyszertár. Már nagyon megérett az idő arra, hogy az utolsó tulajdonos, Löcherer Tamás családja neves tagjait bemutas és emléket állítsunk nekik.

Két neves orvos és két neves gyógyszerész érdemeit emeltem ki. Rámutattam az orvosoknak a gyógyszerekkel való kapcsolatára is. Mind a négy kiválóság jeles érdemeket szerzett a gyógyításban.

Bővebben írtam Löcherer Tamásról, az „angyali gyógyszerészről", aki hosszú ideig működött budapesti gyógyszertárában tulajdonosként. Mellette nagyon jelentős szakmai-közéleti munkát végzett a Budapesti Gyógyszerész Testületben és az Országos Gyógyszerész Egyesületben. Az egész pályáját hivatásnak tekintette és legfőbb célja volt a gyógyszerészet minél nagyobb előbbre vitele. Jelentős szakíró is volt. Még az államosítás után is helyt állt egykori saját gyógyszertárában. Az elhunytáról közel 60 éve, csak 12 soros hírben adott hírt a Gyógyszerészet. Azóta méltánytalanul elfelejtkeztek róla… Ezt az űrt ezzel a megemlékezéssel pótoltam.

„Példaképek – ebből merít idealizmust a pályára lépő, ez ad önbizalmat a pályán működőknek és ez biztosítja a kívül állók számára a foglalkozás megbecsülését!" (Dr. Schulek Elemér).

Löcherer Tamás könyvei

1. A világháború és a philatélia. Budapest, 1921.
2. Egy utazás emlékei. Budapest, 1932.
3. A Budapesti Gyógyszerész Testület Évkönyve. 1945-1948. (Margíttai Sándorral és Szederkényi Miklóssal). Budapest, 1948.

Löcherer Tamás cikkei: (nem teljes lista).

1. A korpótlékos fizetőpénztár. Gyógyszerészi Hetilap, 65, 5, 64-66 (1926).
2. A temetkezési segély megvalósítása. Gyógyszerészi Hetilap, 65, 11, 202-203 (1926).
3. Szabad ipart? Gyógyszerészi Hetilap, 65, 15, 284-285 (1926).
4. A gyógyszerészek szociális intézményei. Gyógyszerészi Hetilap, 66, 3, 47-49 (1927).
5. A gyógyszertárak évi mérlege. Gyógyszerészi Hetilap, 67, 1, 3-4 (1928).
6. A gyógyszerészet és a külkereskedelmi mérleg. Gyógyszerészi Hetilap, 68, 1, 2-4 (1929).
7. A nyugdijbiztosítás. Gyógyszerészi Hetilap, 68, 7, 104-108 (1929).
8. A tömeges gyógyszertári jogadományozás hatásai. Gyógyszerészi Hetilap, 68, 13, 202-205 (1929).
9. A magántisztviselők szolgálatának szabályozása. Gyógyszerészi Hetilap, 68, 15, 236-238 (1929).

10. A gyógyszertárak gazdasági helyzete. Gyógyszerészi Hetilap, 69, 3, 36-38, - 4, 49-52 (1930).
11. A közös gazdasági front kilátásai. Gyógyszerészi Hetilap, 69, 5, 66-70 (1930).
12. A gyógyszerkülönlegességek kórházi csomagolása. Gyógyszerészi Hetilap, 69, 5, 99-101 (1930).
13. Svédország gazdasága és gyógyszerészete. 69, 11, 187-189 - 12, 203-206 (1930).
14. Az Országos Társadalom Biztosító Intézet gyógyszerköltsége. Gyógyszerészi Közlöny, 46, 13, 206-208 (1930).
15. A gazdasági élet közterhei. Gyógyszerészi Hetilap, 70, 2, 17-19 - 3, 19-21 (1931).
16. A felesleges üzemek megszűntetése. Gyógyszerészi Közlöny, 47, 2, 21-26 (1931).
17. Az OTI túlméretetett volta és ennek következményei. Gyógyszerészi Hetilap, 70, 3, 33-36 (1931).
18. A munkadíjak emelésének szükségessége. Gyógyszerészi Hetilap, 70, 4, 54-56 (1931).
19. A kari összetartás hiánya és hátrányai. (Egy bécsi gyógyszertár sérelmes incollegialítása). Gyógyszerészi Közlöny, 47, 4, 54-55 (1931).
20. Az Egészségügyi Anyagszertár közérdekű tevékenysége. (Válasz Peyer Károly országgyűlési képviselő úrnak). Gyógyszerészi Közlöny, 47, 5, 73-77 (1931).
21. A gyógyszertárak hitele. Gyógyszerészi Közlöny, 47, 12, 195-196 (1931). - Gyógyszerészi Hetilap, 70, 5, 71-72 (1931).
22. A gyógyszertári jogadományozás káros következményei. Gyógyszerészi Közlöny, 47, 13, 207-209 (1931).
23. A közüzemek házi gyógyszertárairól. Gyógyszerészi Hetilap, 70, 17, 246-248 (1931).
24. A magunk erejéről. Gyógyszerészi Hetilap, 71, 5, 54-56 (1932).
25. A szegénybetegek gyógyszerrendelésének új szabályozása. Gyógyszerészi Közlöny, 48, 8, 101-103 (1932).
26. A közkórházak gyógyszerrendelési utasítása. Gyógyszerészi Közlöny, 48, 9, 115-116 (1932).
27. A gyógyszertártak gazdasági helyzete. Gyógyszerészi Hetilap, 71, 13, 173-176 (1932).
28. A párizsi és a francia gyógyszerészet. Gyógyszerészi Közlöny, 71, 14, 194-197 (1932).
29. A reformpárt kiáltványa. Gyógyszerészi Közlöny, 49, 18, 329-333 (1933).
30. Supertaxa? Gyógyszerészi Közlöny, 49, 33, 624-626 (1933).
31. A fázisadó hatása a gyógyszertárakra. Gyógyszerészi Közlöny, 50, 1, 10-11 (1934).
32. A gyógyszerészképzés reformja: egyik legsürgősebb feladat. Gyógyszerészek, Lapja, 29, 6, 8-9 (1934).
33. Az O. T. I. 1932. évi jelentése. Gyógyszerészi Közlöny, 50, 6, 90-91 (1934).
34. Az egyesületi béke ügyében folytatott legújabb tárgyalások (Löcherer Tamás jelentése a Reformpárt február 21-i összejövetelére). Gyógyszerészi Közlöny, 50, 9, 133-136 1934).

35. Egyesült erővel! Gyógyszerészi Közlöny, 50, 16, 395 (1934).
36. Gyógyszertárak gazdasági problémái. Gyógyszerészi Közlöny, 50, 43, 691-694 (1934).
37. A gyógyszertári alkalmazottak szolgálati jogviszonyai. (Nagy Dezső Bálinttal). Gyógyszerészi Évkönyv az 1935. évre. Budapest, 200-229 (1934).
38. Az új árszabályozás. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 2, 20-23 (1935).
39. A gyógyszertári üzemrend. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 3, 33-37 (1935).
40. A gyógyszerészi működés és eljárás szabályozása. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 4, 49-54 (1935).
41. Az orvosi kamarákról szóló törvényjavaslat. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 7, 100-102 (1935).
42. A gyógyszerkülönlegességekről szóló rendelet kiegészítése. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 9, 131-133 (1935).
43. A belügyminiszter rendelete a kézi gyógyszertárakról. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 21, 341-342 (1935).
44. Rendőrségi és csendőrségi betegsegélyezési alap létrehozása. Gyógyszerészi Közlöny, 52, 9, 129-130 (1936).
45. Gyógyszerészgazdasági problémák. Gyógyszerészi Közlöny, 52, 15, 230.-232 (1936).
46. A gyógyszerkülönlegességek túltengése. 52, 17, 263-265 (1936).
47. A hatvanadik közgyűlés. Gyógyszerészi Közlöny, 52, 23, 354-365 (1936).
48. A magyar gyógyszertárak helyzete. Gyógyszerészi Közlöny, 52, 529-532 (1936).
49. A MÁV BBI-vel kötött gyógyszerszállítási egyezmény. Gyógyszerészi Közlöny, 54, 14, 215-216 (1938).
50. Az egyszerű vagyonadóról. Gyógyszerészi Közlöny, 54, 21, 336-338 (1938).
51. Kari szolidaritást – egységes közvéleményt! Gyógyszerészi Közlöny, 54, 52, 827-828 (1938).
52. A kisfalusi gyógyszerészek problémája. Gyógyszerészi Közlöny, 54, 53, 847-850 (1938).
53. Az adózás kiterjesztése a visszaadott területeken. Gyógyszerészi Közlöny, 55, 4, 61-65 (1939).
54. Eredménytelen volt-e az utóbbi évek érdekvédelmi munkája? Gyógyszerészi Közlöny, 56, 33, 469-472 (1940).
55. Az erdélyi gyógyszerészi rendelet. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 6, 76-77 (1941).
56. Miért időszerű az új árszabás kieszközlése. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 13, (169-170).
57. A gyógyszerészi nyugdíjintézet tartalékban lévő erőforrásai. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 18, 249-251 (1941).
58. Elődök tisztelete (Az Országos Gyógyszerész Egyesület újjászervezésének 20. évfordulójára). Gyógyszerészi Közlöny, 57, 21. szám, 291-294 (1941).
59. A kötszerek árai. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 29, 399-401 (1941).
60. A gyárak sérelmes felárpolitikája. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 32, 435-437 (1941).
61. Az új pari árrendszer és a gyógyszerészet. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 34, 459-460 (1941).

62. Az egységes betegbiztosítás és a gyógyszerészet. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 35, 477-479 (1941).
63. Az üzemi kötöttségek megállapítása. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 37, 501-502 (1941).
64. A gyógyszerárak megállapítása. Gyógyszerészi Közlöny, 57. 38, 515-518 (1941).
65. Mi a törvényes helyzet a zsidó gyógyszertári jogosítványok körül? Gyógyszerészi Közlöny, 57, 39, 539-542 (1941).
66 . Az új árszabás-módosítás hiányosságai. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 41, 557-579 (1941).
67. Az új gyógyszerészi haszonkulcs és az új árpolitika. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 42, 571-574 (1941).
68. A kisfalusi gyógyszerészek megsegítése. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 48, 655-656 (1941).
69. Az irányított gyógyszergyártás. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 49, 669-670 (1941).
70. Az új Formulae Normales ismertetése. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 51, 697-712 (1941).
71. Bűnbakkeresés. Gyógyszerészi Közlöny, 58, 1, 2-7 (1942).
72. A gyógyszerárszabás módosítása. Gyógyszerészi Közlöny, 58, 2, 15-17 (1942).
73. Az új Formuae Normales az igazság tükrében. Gyógyszerészi Közlöny, 58, 5, 57-59, - 6, 71-73, 7, 85-87, - 8, 100-103, - 9, 113-115, - 10, 130-131, - 11, 142-148, - 12,157-159 (1942).
74. A MABI gyógyszerészeinek a helyzete. Beszélgetés dr. Hindy Zoltánnal. Gyógyszerészi Közlöny, 58. 14, 184-185 (1942).
75. A terhek csökkentése. Gyógyszerészi Közlöny, 58, 20, 265-266 (1942).
76. Az új gyógyszergyártás észszerűsítése. Gyógyszerészi Közlöny, 58, 33, 431-432 (1942).
77. A munkaadó védelme. Gyógyszerészi Közlöny, 46, 579-580 (1942).
78. Közös gondok. Gyógyszerészi Közlöny, 58, 48, 619-620 (1942).
79. A pótdíjas rendszer veszélyei. Egyesített Gyógyszerészi Lapok, 1, 8, 1.3 (1944).
80. A gyógyszertárak gazdasági helyzete a második világháború után. Gyógyszerészi Évkönyv az 1948-as évre. 1945-1948. Budapest, 718-750 (1948).
81. A könyvvezetésről. Gyógyszerészi Évkönyv az 1948-as évre. 1945-1948. Budapest, 751-770 (1948).
82. Március idusa. A Gyógyszerész, 3, 5, 144 (1948).

Irodalom:

1. Szmodits László: Angyal Patika. Budapest, 1847. Gyógyszerésztörténet, 4, 2, 8-9 (2006).
2. Gulyás Pál: A magyar írók élete és munkái. 17. kötet, Budapest, 1188-1189 (1995).
3. Orvosi Hetilap, 17, 45, 811 (1873).
4. Orvosi Hetilap, 37, 6, 76 (1893).
5. Zemplén, Sátoraljaújhely, 41, 85, 1-2 (1910).
6. Orvosi Hetilap, 77, 28, 624 (1933).
7. Gömörország - az északi magyar peremvidék fóruma. Rimavská Sobota, Palócföld orvosai. 27.

Fejezetek a Palócföldi szemorvoslás történetéből. Löcherer Tamás (1856-1916). 25, 3, 53-55 (2014).

8. Löcherer Tamás: A cocain használatához. Orvosi Hetilap, Szemészet, melléklet, 31, 5, 15 (1887).
9. Löcherer Tamás: Adatok a Schulek-féle hályogoperációhoz. Orvosi Hetilap, Szemészet, melléklet, 36, 41, 17-18 (1897).
10. Pharmacopoea Hungarica editio secunda. Budapest, 168-170 (1888).
11. Kazay Endre: Gyógyszerészeti Lexicon. 2. kötet, Nagybánya, 158-160 (1900).
12. Löcherer Tamás: Gömör-Kishont vármegye közegészségügye. In Borovszky Samu: Gömör-Kishont vármegye. Budapest, 306-321 (1903).
13. Orvosi Hetilap, 60, 24, 320 (1916).
14. A magyar társadalom lexikonja. Budapest, 351 (1930).
15. https:/axioart.com/tetel/locherer-cimexin.
16. A Gyógyszerész, 3, 2, 62 (1948).
17. Zalai Károly: A magyar gyógyszerészet nagyjai. Budapest, 100 (2001).
18. Gyógyszerészek Lapja, 20, 10, 6b (1925).
19. Hegedűs Lajos: A Certa laboratórium története, Budapest, Kézirat, évszám nélkül.
20. Sztankai István: A gyógyszerészetre és a budapesti gyógyszertárakra vonatkozó adatok. Budapest, 246 (1935).
21. Gyógyszerészi Közlöny, 44, 13, 214 (1928).
22. Gyógyszerészi Hetilap, 69, 1, 11 (1930).
23. Gyógyszerészi Közlöny, 46, 10, 172 (1930).
24. Löcherer Tamás: Egy utazás emlékei. Budapest, (1932).
25. Dobson Szabolcs: Egy párbaj története „A magyarországi gyógyszerészet története" könyv kapcsán. Budapest, (2017). www.gyogyszeresztortenet.hu. cikktar.
26. Gyógyszerészi Közlöny, 49. 8, 134-135 (1933). – 49, 18, 329-33 (1933). - 31, 583-586 (1933). – 50, 9, 133-136 (1934).
27. Gyógyszerészi Közlöny, 49, 14, 258 (1933).
28. Gyógyszerészi Közlöny, 50, 18, 307 (1934).
29. Gyógyszerészek Évkönyve az 1935. évre. Budapest, 200-229 (1934).
30. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 12, 181 (1935).
31. Gyógyszerészi Közlöny, 51, 30, 499 (1935).
32. Gyógyszerészi Közlöny, 54, 1, 1, (1938).
33. Gyógyszerészi Közlöny, 54, 2, 36 (1938).
34. Gyógyszerészi Közlöny, 57, 12, 155 (1941).
35. Egyesített Gyógyszerészi Lapok, 1, 1, 1 (1944).
36. Pázmány Péter Tudományegyetem, Orvostudományi Kar tanácstestületi ülések. 1945-1946/3.

7. 1946. VII. 9. XXIV. rendkívüli kari ülés. 1167 (1946).
37. Pázmány Péter Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Karának ülései. 1946-1947. 13. 1946. IX. 9, 22 (1946).
38. Gyógyszerészek Naptára az 1947. évre. Budapest, 190 (1947).
39. A Gyógyszerész, 3. 7, 211-212 (1948).
40. A Gyógyszerész, 3, 15, 165 (1948).
41. http://archives.hungaricana.hu/hu/archontologia/52194/list=eyJ..
42. Vida Mária: Történeti és iparművészeti értékű gyógyszertári berendezések magyarországi topográfiája. Orvostörténeti Közlemények, Budapest, 71-72, 235 (1977).
43. Gyógyszerészet, 4, 2, 72, (1960).
44. Szmodits László: A Magyar Gyógyszerész Pantheon története. Gyógyszerészet, 51, 5, 303-307 (2007).

Löcherer Tamásról szóló további irodalom

1. Címképünkhöz. Gyógyszerészi Szemle, 2, 4, 68 (1937).
2. Ki kicsoda? Kortársak Lexikona. Budapest, 510 (1937).
3. Koritsánszky Ottó: Löcherer Tamás. Egy fejezet emlékeimből. Gyógyszerészi Közlöny, 59, 27, 339-344 (1943).
4. Új Magyar Életrajzi Lexikon. 4. kötet, Budapest, 304 (2002).